

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 2. avgust 2022. godine
Br. ref.: VMSP 2034/22

REŠENJE O NEIZVRŠENJU

u vezi sa

PRESUDOM

Ustavnog suda Republike Kosovo
od 5. decembra 2017. godine

u

slučaju br. KI90/16

Podnosilac

Branislav Jokić

**Ocena ustavnosti neizvršenja odluke KKPK/D/R/230/2014 Komisije za
imovinske zahteve Kosova od 13. marta 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija, i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Predmetna stvar

1. Na osnovu člana 116. [Pravni efekat odluka] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), člana 19. (Donošenje odluka) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 66 (Izvršenje odluka) Poslovnika o radu br. 01/2018 Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu), predmetna stvar je: (i) ocena Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), u vezi sa izvršenjem presude u slučaju KI90/16, podnosilac zahteva: *Branislav Jokić*, od 5. decembra 2017. godine (u daljem tekstu: presuda Suda u slučaju KI90/16), od strane odgovornih organa Republike Kosovo; i (ii) odlučivanje Suda u vezi sa rešenjem o neizvršenju i relevantnim obaveštenjem za državnog tužioca, kao što je propisano u stavovima (6) i (7) pravila 66 Poslovnika o radu.

Pravni osnov za donošenje rešenja o neizvršenju i obaveštenja državnom tužiocu

2. Sud će prvo citirati, a zatim i razraditi, pravni osnov za donošenje ovog rešenja o neizvršenju i izdavanje obaveštenja za državnog tužioca u vezi sa presudom Suda u slučaju KI90/16. U nastavku slede relevantne odredbe Ustava, Zakona i Poslovnika o radu:

Ustav Republike Kosovo

Član 116 [Pravni efekat odluka]

1. Odluke Ustavnog suda su obavezne za pravosuđe i sva lica i institucije Republike Kosovo.

[...]

Zakon o Ustavnom sudu

Član 19 (Donošenje odluka)

1. Ustavni sud donosi odluku kao sudsko veće koje se sastoji od svih prisutnih sudija Ustavnog suda.
2. Ustavni sud postiže kvorum, ukoliko je prisutno sedam (7) sudija.
3. Ustavni sud donosi odluke na osnovu većine glasova sudija koji su prisutni i koji glasaju.

[...]

Poslovnik o radu

Pravilo 66 (Izvršenje odluka)

- (1) Odluke Ustavnog suda su obavezujuće za sudstvo i sva lica i institucije u Republici Kosovo.
- (2) Svi ustavni organi, te sudovi i organi vlasti, dužni su da poštuju, da se pridržavaju i da izvršavaju odluke Ustavnog suda u okviru svojih nadležnosti predviđenih Ustavom i zakonom.
- (3) Sva fizička i pravna lica, dužna su da poštuju i da se pridržavaju odluka Ustavnog suda.
- (4) Ustavni sud u svojoj odluci može da navede način i rok za izvršenje odluke Ustavnog suda.

(5) Telo koje je u obavezi da izvršava odluke Ustavnog suda dužno je da iznese informacije, ako je i kako je to predviđeno odlukom, o merama koje su preduzete za izvršavanje odluke Ustavnog suda.

(6) U slučaju neizvršenja odluke ili odloženog izvršenja, ili informisanja Suda o merama koje su preduzete, S ud može da donese rešenje u kojoj konstatuje da njegova odluka nije izvršena. Ovo rešenje će biti objavljeno u Službenom listu.

(7) Državni tužilac će biti informisan o svim odlukama Suda koje nisu izvršene.

(8) Sekretarijat, pod nadzorom sudije koji u skladu sa pravilom 58. izrađuje odluku, dužan je da proprati sprovođenje odluke i, po potrebi, da podnese izveštaj Sudu uz preporuku za dalje pravne postupke koje se moraju preduzeti.

3. Gore navedeni pravni osnov predstavlja ustavnu i zakonsku regulativu na osnovu koje je Sud ovlašćen da preduzima radnje u pogledu praćenja izvršenja svojih presuda i relevantnih mera u slučaju da se utvrdi njihovo neizvršenje.
4. S tim u vezi, Sud ističe da su na osnovu člana 116. Ustava, njegove odluke obavezne za pravosuđe i sva lica i institucije Republike Kosovo. Štaviše, na osnovu istog člana Ustava u vezi sa pravilom 66 Poslovnika o radu: (i) svi ustavni organi, te sudovi i organi vlasti, dužni su da poštuju, da se pridržavaju i da izvršavaju odluke Suda u okviru svojih nadležnosti predviđenih Ustavom i zakonom; i (ii) sva fizička i pravna lica dužna su da poštuju i da se pridržavaju odluka Suda.
5. Sud takođe ističe da na osnovu pravila 66 Poslovnika o radu, Sud u svojoj odluci može da navede: (i) način i rok za izvršenje odluke Suda; (ii) tela koja su u obavezi da izvršavaju odluke Suda i iznose informacije, ako je i kako je to predviđeno odlukom o merama koje su preduzete za izvršavanje odluke Suda; (iii) u slučaju neizvršenja odluke ili odloženog izvršenja, ili informisanja Suda o merama koje su preduzete, Sud može da donese rešenje u kojem konstatuje da njegova odluka nije izvršena i objavi ovaj stav u Službenom listu; i (iv) Državni tužilac će biti informisan o svim odlukama Suda koje nisu izvršene.
6. U skladu sa stavom (8) pravila 66 Poslovnika o radu, Sud kroz svoje mehanizme prati izvršenje svojih odluka i može preduzeti dalje pravne postupke. Ocenjivanje izvršenja odluka Suda se vrši periodično, a u slučaju da se utvrdi da odluka nije izvršena ili odložena u informisanju Suda o merama koje su preduzete, Sud donosi rešenje o neizvršenju i obaveštava državnog tužioca.
7. U tom kontekstu, Sud je preduzeo mere propisane u svom Poslovniku o radu u vezi sa presudama: (i) u slučaju KO01/09 od 18. marta 2010. godine, podnosilac zahteva: *Čemailj Kurtiši* (u daljem tekstu: slučaj Suda KO01/09), izdavanjem naredbe od 7. juna 2010. godine i naredbe od 21. juna 2021. godine¹; (ii) u slučaju KIO8/09 od 17. decembra 2010. godine, podnosilac zahteva: *Samostalni sindikat radnika zaposlenih u fabrici čelika MIK Uroševac* (u daljem tekstu: slučaj Suda KIO8/09), donoseći odluku o neizvršenju i obaveštavajući državnog tužioca²; (iii) u slučaju KI112/12 od 5. jula 2013.

¹ Vidi: Naredbu u slučaju KO01/09 od 7. juna 2010. godine, dostupnu preko sledeće veze: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/vendimet/leter_drejtuar_kryetarit_te%20komunes_se_prizrenit.pdf i Naredbu u slučaju KO01/09 od 21. juna 2010. godine, dostupnu preko sledeće veze: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/vendimet/urdher_rasti_ko_01_09.pdf

² Vidi: Odluku o neizvršenju presude u slučaju KIO8/09 od 14. novembra 2012. godine, dostupna preko veze: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/vendimet/gjk_ki_08_09_vmsp_shq.pdf; i obaveštenje glavnom državnom tužiocu o neizvršenju presude u slučaju KIO8/09 od 28. maja 2019. godine, dostupno preko sledeće veze: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2021/08/KIO8-09_Njoftim-p%C3%ABr-moszbati-t%C3%AB-Aktgjykimit-t%C3%AB-Gjykat%C3%ABs-Kushtetuese_P.SH_.pdf

godine, podnosilac zahteva: *Adem Meta* (u daljem tekstu: slučaj Suda KI112/12), obraćajući se dopisom predsednici Osnovnog suda u Mitrovici i obaveštavajući državnog tužioca o neizvršenju ove presude;³ (iv) u slučaju KI187/13 od 1. aprila 2014. godine, podnositeljka zahteva: *N. Jovanović* (u daljem tekstu: slučaj Suda KI187/13), donoseći “*Ažurirane informacije*” u vezi sa presudom KI187/13 i obaveštavajući državnog tužioca o neizvršenju presude KI187/13;⁴ (v) u slučaju KI56/09 od 22. septembra 2010. godine, podnosilac zahteva: *Fadil Hoxha i 59 ostalih protiv Skupštine opštine Prizren* (u daljem tekstu: slučaj Suda KI56/09), donoseći rešenje o neizvršenju i obaveštavajući glavnog državnog tužioca o donošenju navedenog rešenja;⁵ i (vi) u slučaju KI132/15 od 19. maja 2016. godine, podnosilac zahteva: *Manastir Dečani* (u daljem tekstu: slučaj Suda KI132/15), donoseći rešenje o neizvršenju i obaveštavajući glavnog državnog tužioca o donošenju navedenog rešenja.⁶

Presuda Suda u slučaju KI90/16

8. U slučaju Suda KI90/16, zahtev je podneo *Branislav Jokić* (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).
9. Podnosilac zahteva je osporavao neizvršenje odluke [KKPK/D/R/230/2014] Komisije za imovinske zahteve Kosova od 13. marta 2014. godine (u daljem tekstu: KIZK).
10. Prema činjenicama slučaja KI90/16, proizilazi da je opština Peć, rešenjem [br. 463-449/97] od 26. maja 1997. godine, odlučila da podnosiocu zahteva prizna pravo svojine na parceli broj 5351/7, u površini od 0.03,52 ha, KZ Peć.
11. Grupnom odlukom [KPCC/D/R/230/2014] od 13. marta 2014. godine, “*Komisija Kosovske agencije za imovinu je, između ostalog, odlučila:*

(a) *Podnosilac zahteva je dokazao da je nosilac imovinskog prova Branislav Jokić vlasnik 1/1 predmetne imovine i bio je vlasnik uništene imovine na dan uništenja stambene imovine kao i pravo na korišćenje zemlje na kojoj se ista nalazila ili je naknadno nasledio navedeno vlasništvo;*

i naložila da:

b) *Branislav Jokić ostvaruje pravo nad navedenom imovinom;;*

³ Vidi: dopis “Obaveštenje u vezi sa nesprovođenjem presude Ustavnog suda u slučaju KI112/12” i dopis upućen predsednici Osnovnog suda u Mitrovici od 17. aprila 2014. godine, dostupan preko sledeće veze: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2021/08/KI112-12_Njoftim-perkitazi-me-moszbatimin-e-Aktgjykimit_P.SH_SHQ.pdf

⁴ Vidi: “*Ažurirane informacije u vezi sa presudom br. KI187-13*” od 6. februara 2015. godine, dostupne preko sledeće veze: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2021/08/informate_e_perditesuar_KI187_13_shq.pdf i dopis: “Obaveštenje o neizvršenju presude KI187/13” od 6. februara 2015. godine upućeno glavnom državnom tužiocu, dostupan preko sledeće veze: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2021/08/njoftimi_për_moszbatimin_e_aktgjykimit_KI187_13_shq.pdf.

⁵ Vidi: Rešenje o neizvršenju presude u slučaju KI56/09 od 24. septembra 2021. godine, dostupno preko sledeće veze: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2021/09/ki56-09_VPM_shq.pdf; i Informisanje državnog tužioca o neizvršenju presude u slučaju KI56/09 od 24. septembra 2021. godine, dostupno preko sledeće veze: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2021/09/Informim-p%C3%ABr-mosp%C3%ABrmbarim-t%C3%AB-Aktgjykimit_Aleksander-Lumezi_shq.pdf.

⁶ Vidi: Rešenje o neizvršenju presude u slučaju KI132/15 od 22. septembra 2021. godine, dostupno preko veze: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2021/09/ki132-15_VPM_shq.pdf; i Informisanje državnog tužioca o neizvršenju presude u slučaju KI132/15 od 24. septembra 2021. godine, dostupno preko sledeće veze: https://gjk-ks.org/wp-content/uploads/2021/09/Informim-p%C3%ABr-mosp%C3%ABrmbarim-t%C3%AB-Aktgjykimit_Aleksander-Lumezi_shq.pdf.

- c) Tuženi, ako postoji, ili bilo koje drugo lice koje koristi imovinu napusti istu u roku od 30 (trideset) dana od dana uručivanja ovog naloga; i
d) ako tuženi ili bilo koje drugo lice koje koristi imovinu odbije da se povinuje ovom nalogu o oslobađanju imovine u predviđenom roku, isti će biti iseljeni iz imovine;

Komisija je dodatno donela odluku da:

- a) *U predmetima gde postoji više od jednog vlasnika predmetne imovine, gore navedena odluka i nalog ne utiču na prava bilo kojeg od suvlasnika.*
b) *Zahtev za nadoknadu fizičke štete ili gubitka prava korišćenja predmetne imovine se odbija jer Komisija nema nadležnost da rešava ovakve zahteve”.*

12. Dana 14. maja 2015. godine, Skupština opštine Peć je, odlukom [br. 01-463-65203], proglasila, kao nevažeći akt, svoju odluku [br. 463-499/97] od 26. maja 1997. godine prema kojoj je podnosiocu zahteva dodeljena sporna imovina.
13. Dana 14. marta 2016. godine, KAI je, podneskom [Ref. 00327/16], obavestila podnosioca zahteva da nije mogla da izvrši odluku [KPCC/D/R/230/2014] od 13. marta 2014. godine, kao posledica odluke Skupštine opštine Peć od 14. maja 2015. godine.
14. Podnosilac zahteva je, zahtevom KI90/16, pred Sudom tražio ocenu ustavnosti neizvršenja odluke [KPCC/D/R/230/2014] od 13. marta 2014 godine KIZK-a, navodeći povredu osnovnih prava i sloboda zagantovanih članom 3. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 32. [Pravo na pravno sredstvo], članom 46. [Zaštita imovine], članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava, u vezi sa članom 6, stav 1 (Pravo na pravično suđenje), članom 13. (Pravo na delotvorni pravni lek), članom 14. (Zabrana diskriminacije), članom 1. Protokola br. 1 (Zaštita imovine) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).
15. Dana 5. decembra 2017. godine, Sud je odlučio da (i) proglasi zahtev prihvatljivim; (ii) da utvrdi povredu prava podnosioca zahteva zagantovana članom 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP-a, članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a, kao i članom 54. Ustava. Sud je došao do ovog zaključka nakon što je utvrdio da neizvršenje pravosnažne odluke KIZK-a [br. KKPK/D/R/230/2014] od 13. marta 2014. godine predstavlja povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP-a. Sud je dalje utvrdio da je došlo do povrede člana 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a, pošto je, kao rezultat neizvršenja navedene odluke, podnosilac zahteva nepravedno lišen svoje imovine. Sud je takođe utvrdio povredu člana 54. Ustava i proglasio ništavim rešenje br. 01-463-65203 od 14. maja 2015. godine Skupštine opštine Peć.
16. Izreka presude Suda u slučaju KI90/16 je izglasana na sledeći način:

“Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilom 56 (1) Poslovnika, na sednici održanoj 5. decembra 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. **DA PROGLASI** zahtev prihvatljivim;;
II. **DA UTVRDI** da je došlo do povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP-a;

- III. *DA UTVRDI da je došlo do povrede člana 46. Ustava u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 EKLJP-a;*
 - IV. *DA UTVRDI daje došlo do povrede člana 54. Ustava;*
 - V. *DA PROGLASI NEVAŽEĆIM rešenje Skupštine opštine Peć br. 01-463- 65203 od 14. maja 2015. godine.*
 - VI. *DA UTVRDI da odluka Komisije za stambene i imovinske zahteve Kosova br. KKPK/D/R/230/2014 od 13. marta 2014. godine treba da se izvrši od strane Kosovske agencije za imovinu (KAI);*
 - VII. *DA NALOŽI Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI) da u skladu sa pravilom 63 Poslovnika o radu Suda, obavesti što je pre moguće, ali ne kasnije od 6 (šest) meseci, Ustavni sud u vezi sa preduzetim merama za izvršenje presude ovog Suda;*
 - VIII. *DA DOSTAVI ovu odluku stranama;*
 - IX. *DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;*
 - X. *Ova odluka stupa na snagu odmah.*
17. Dana 21. decembra 2017. godine, Sud je obavestio sledeće relevantne strane o donošenju presude Suda KI90/16: (i) podnosioca zahteva, g Branislava Jokića, (ii) KIZK pri KAI-u, i (iii) opštinu Peć.

Postupak u Sudu nakon objavljivanja presude u slučaju KI90/16

18. Kao što je napred navedeno, presuda Suda u slučaju KI90/16 je izglasana 5. decembra 2017. godine i objavljena 21. decembra 2017. godine.
19. Dana 20. juna 2018. godine, Kosovska agencija za upoređivanje i verifikaciju imovine (u daljem tekstu: KAUVI) je obavestila Sud da je pokrenula postupak za izvršenje presude u slučaju KI90/16, tražeći od opštine Peć, dopisom od 7. februara 2008. godine, da dobrovoljno oslobodi predmetnu imovinu prema odluci KIZK-a i ukloni nezakonite strukture. Budući da opština Peć nije oslobodila predmetnu imovinu, KAUVI je izdao "naredbu za iseljenje kako bi izvršio odluku [KIZK-a] preko iseljenja ako ovo pravno sredstvo bude odgovarajuće".
20. Dana 4. marta 2019. godine, Sud je primio dopis od podnosioca zahteva KI90/16, koji je tražio informacije u vezi sa radnjama preduzetim od strane odgovornog organa za izvršenje presude u slučaju KI90/16.
21. Dana 18. oktobra 2019. godine, Sud se obratio (i) KAI-u i (ii) podnosiocu zahteva, tražeći informacije o tome da li je presuda u slučaju KI90/16 izvršena u celosti.
22. Dana 29. oktobra 2019. godine, KAUVI je, u vezi sa izvršenjem presude u slučaju KI90/16, obavestio Sud na sledeći način: "Što se tiče Vašeg zahteva, obaveštavamo Vas da je 26/06/2019. godine Agencija izvršila odluku Komisije br. KPCC/D/R/23 0/20 14 od 13. marta 2014. godine i da je 15/07/2019. godine g. Branislav Jokić primio potvrdu o ponovnom posedu imovine. Time se završava jurisdikcija Agencije po ovom pitanju".
23. Dana 11. avgusta 2021. godine, Sud se ponovo obratio podnosiocu zahteva, tražeći da obavesti Sud o izvršenju presude KI90/16, i priložio obaveštenje KAUVI-a od 29. oktobra 2019. godine.
24. Dana 6. septembra 2021. godine, podnosilac zahteva je u svom odgovoru Suda istakao: "U stvari, opština Peć odbija da u potpunosti izvrši obaveze prema ovom slučaju, u smislu upisa parcele u katastarsku službu na moje ime". S tim u vezi, on je priložio i

potvrdu za predmetnu katastarsku jedinicu, prema kojoj sporna imovina nije upisana na njegovo ime.

25. Dana 16. septembra 2021. godine, odnosno nakon više od 3 (tri) godine od donošenja presude u slučaju KI90/16, Sud se obratio opštini Peć sa zahtevom za informacije/potvrđivanje u vezi sa izvršenjem presude Ustavnog suda Republike Kosovo u slučaju KI90/16. Sud je ovim dopisom upozorio opštinu Peć da će, na osnovu člana 116. Ustava i pravila 66. Poslovnika o radu, u nedostatku potvrđivanja o potpunom izvršenju relevantne presude u roku od 15 (petnaest) dana, preduzeti mere propisane Poslovníkom o radu, uključujući odluku o neizvršenju i obaveštenje državnog tužioca. Konačno, Sud je istakao da su na osnovu člana 116. Ustava, odluke koje objavi Ustavni sud obavezujuće za pravosuđe i sva lica i institucije Republike Kosovo.
26. Na osnovu priznanice primljene preko poštanskih usluga, proizilazi da je gore navedeni dopis Suda, opština Peć primila 20. septembra 2021. godine. Međutim, uprkos činjenici da je Sud tražio informacije/potvrđivanje u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema dopisa, do danas, Sud nije primio informacije/potvrdu da li je presuda u slučaju KI90/16 u potpunosti izvršena ili ne.

Ocena Suda u vezi sa izvršenjem presude u slučaju KI90/16

27. Kao što je gore objašnjeno, putem dopisa upućenog opštini Peć od 16. septembra 2021. godine, na osnovu člana 116. Ustava i pravila 66. Poslovnika o radu, Sud je najavio donošenje odluke o neizvršenju i obaveštenja državnom tužiocu u vezi sa slučajem Suda KI90/16 u nedostatku potvrđivanja potpunog izvršenja presude Suda.
28. Dana 18. jula 2022. godine, na osnovu ocene svih dopisa koji se nalaze pred njim, kao što su napred predstavljeni, Sud je jednoglasno utvrdio da njegova presuda u slučaju KI90/16 nije izvršena. To jer, ni nakon 4 (četiri) godine od donošenja ove presude, nije potvrđeno njeno izvršenje, uprkos činjenici da je presudom Suda, odluka [KKPK/D/R/230/2014] KIZK-a proglašena, kao pravosnažna, obavezna i kao takva, *res judicata*.⁷
29. Gore navedeni zaključak je zasnovan na odgovore strana dostavljenim Sudu, odnosno: (i) podnosioca zahteva, koji je istakao, između ostalog, da opština Peć nije preduzela neophodne radnje da izvrši presudu Suda, odbijajući podnosiocu zahteva upis katastarske parcele na njegovo ime; (ii) KAUVI je istakao da je „g. Branislav Jokić primio potvrdu o ponovnom posedu imovine. Time se završava jurisdikcija Agencije po ovom pitanju”; i (iii) nedostatku informacija/odgovora od strane opštine Peć u vezi sa potpunim izvršenjem presude u slučaju KI90/16. Sud, stoga, primećuje da nepotpuno izvršenje presude Suda u slučaju KI90/16 nije osporeno od strane strana uključenih u ovom slučaju, zato što KAUVI ističe da je podnosilac zahteva dobio potvrdu za ponovni posed imovine i da je tu prestala njegova jurisdikcija u vezi sa ovim slučajem, dok u vezi sa pitanjem koje je pokrenuo podnosilac zahteva za upis na njegovo ime katastarske parcele u katastarskim registrima, opština Peć nije odgovorila Sudu.
30. Sud je na isti način postupio i u drugim gore citiranim slučajevima u kojima je ocenio da u suprotnosti sa članom 116. Ustava njegove odluke nisu izvršene. U dopisu upućenom v.d. glavnog državnog tužioca, od 6. februara 2015. godine, u vezi sa slučajem Suda KI187/13, Sud je, između ostalog, istakao da uprkos činjenici da je od osnivanja Suda „gotovo 99% odluka Ustavnog suda izvršeno”, Sud „bivajući posvećen da

⁷ Sličan zaključak je Sud doneo u stavu 23 Odluke o neizvršenju slučaja KO08/09, gore naveden; u stavu 27 odluke o neizvršenju slučaja KI132/15, gore naveden; kao i u stavu 27 odluke o neizvršenju gore navedenog slučaja KI56/09, gore naveden.

postupke izvršenja svojih odluka sledi do potpunog ostvarivanja prava podnosioca zahteva koja proizilaze iz njegovih odluka”, identifikuje slučajeve koji još uvek nisu izvršeni od strane relevantnih organa, skrećući pažnju “državnim institucijama da, na osnovu svojih ustavnih nadležnosti i obaveza, obezbede mehanizme za izvršenje njegovih odluka, u potpunoj saglasnosti sa članom 116.1 Ustava”.

31. Dok je Sud u dopisu upućenom glavnom državnom tužiocu od 28. maja 2019. godine u vezi sa slučajem Suda KIO8/09 i relevantnim obaveštenjem o donošenju odluke o neizvršenju, između ostalog, istakao da *“neizvršenje odluka Ustavnog suda predstavlja ustavnu povredu i u suprotnosti je sa osnovnim načelima vladavine prava pravne i demokratske države”*. Ista načela, Sud je potvrdio i u rešenjima o neizvršenju presuda u slučajevima KI56/09 i KI132/15.⁸
32. Sud takođe ističe da je na osnovu sudske prakse Suda i Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), na osnovu koje Sud, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom, jedan od osnovnih aspekata vladavine prava načelo pravne sigurnosti koji, između ostalog, zahteva da se pravosnažne odluke sudova izvrše, a ne dovode u pitanje.⁹ Štaviše, sudska praksa ESLJP-a dosledno propisuje da bi pravo na pravično suđenje zagarantovano članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a i koje je direktno primenljivo na pravni poredak Republike Kosovo na osnovu člana 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] njenog Ustava, bilo *„iluzorno“* ako bi domaći pravni sistemi *„dovolili da pravosnažna sudska odluka ostane neizvršena na štetu strane“* i bilo bi *„nezamislivo da član 6 detaljno opisuje procesne garancije strana - pravičan, javan i brz postupak - bez davanja zaštite izvršenju sudskih odluka“*.¹⁰ Takve situacije bi bile u očiglednoj suprotnosti sa načelom vladavine prava koje su se države ugovornice obavezale da će poštovati na osnovu EKLJP-a.¹¹
33. Sud dalje podseća da Ustav Republike Kosovo u svom članu 3. [Jednakost pred zakonom] propisuje da je Republika Kosovo multietničko društvo, koje se sastoji od Albanaca i ostalih zajednica, kojom se upravlja na demokratski način, poštujući vladavinu zakona, preko zakonodavnih, izvršnih i pravosudnih institucija. Štaviše, Ustav u članu 7. [Vrednosti] takođe predviđa da se ustavni poredak Republike Kosovo zasniva na načelima slobode, mira, demokratije, jednakosti, poštovanja ljudskih prava i sloboda i vladavine zakona, nediskriminacije, imovinskog prava, zaštite sredine, društvenog prava, pluralizma, podele državne vlasti i tržišne ekonomije. Vladavina prava je takođe element koji odražava zajedničko evropsko nasleđe kao što je navedeno u preambuli EKLJP-a i Povelji Evropske unije o osnovnim pravima i suštinski cilj koji se ogleda u Statutu Venecijanske komisije.¹²

⁸ Vidi: rešenje o neizvršenju presude Suda u slučaju KI56/09 od 24. septembra 2021. godine, stav 30, gore naveden; i rešenje o neizvršenju presude Suda u slučaju KI132/15 od 22. septembra 2021. godine, stav 31, gore naveden.

⁹ Vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a: *Guðmundur Andri Ástráðsson protiv Islanda*, zahtev br. 23674/18, presuda Velikog Veća ESLJP-a od 1. decembra 2020. godine, stav 238; *Brumărescu protiv Rumunije*, zahtev br. 28342/95, presuda Velikog Veća ESLJP-a od 28. oktobra 1999. godine, stav 61; kao i *Agrokompleks protiv Ukrajine*, zahtev br. 23465/03, presuda Velikog Veća ESLJP-a od 25. jula 2013. godine, stav 148.

¹⁰ Vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a: *Romashov protiv Ukrajine*, zahtev br. 67534/01, presuda ESLJP-a od 24. jula 2004. godine, stav 42.

¹¹ Vidi: rešenje o neizvršenju presude Suda u slučaju KI56/09 od 22. septembra 2021. godine, stav 29, gore naveden; i rešenje o neizvršenju presude Suda u slučaju KI132/15 od 24. septembra 2021. godine, stav 30, gore naveden.

¹² Vidi, između ostalog: (i) Preambulu EKLJP-a; (ii) Preambulu Povelje Evropske unije o osnovnim pravima; i (iii) Statut Venecijanske komisije.

34. Uzimajući u obzir gore navedena načela i nakon što je na osnovu dopisa koji su mu dostavljeni Sud zaključio da presuda Suda u slučaju KI90/16 nije potvrđena da je izvršena u potpunosti od strane relevantnih organa Republike Kosova, u skladu sa članom 116. Ustava i pravilom 66. Poslovnika o radu, Sud donosi ovo rešenje o neizvršenju u vezi sa slučajem Suda KI90/16. Istovremeno, Sud takođe obaveštava državnog tužioca o neizvršenju njegove presude u slučaju KI90/16.
35. Konačno, treba istaći da mimo zaključka o neizvršenju presude preko odluke o neizvršenju i relevantnog obaveštenja državnom tužiocu, Sud nije nadležan da ocenjuje odgovornost za neizvršenje odluke Suda od strane odgovornih organa. Nadležnost za takvu ocenu zatim pripada državnom tužiocu na osnovu Krivičnog zakonika i Zakonika o krivičnom postupku Republike Kosovo.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 116. Ustava Republike Kosovo, članom 19. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo i pravilom 66. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo, dana 18. jula 2022. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA UTVRDI da presuda Ustavnog suda Republike Kosovo u slučaju KI90/16, sa podnosiocem zahteva *Bransilavom Jokićem*, od 5. decembra 2017. godine **nije izvršena** od strane odgovornih organa Republike Kosovo;
- II. DA OBJAVI ovo rešenje o neizvršenju u vezi sa presudom Ustavnog suda Republike Kosovo u slučaju KI90/16;
- III. DA DOSTAVI stranama ovo rešenje o neizvršenju;
- IV. DA OBAVESTI državnog tužioca o donošenju ovog rešenja o neizvršenju;
- V. U skladu sa članom 20.4 Zakona i u smislu pravila 66 (6) Poslovnika o radu, ova odluka će se objaviti u Službenom listu Republike Kosova i na službenoj veb-stranici Ustavnog Suda Republike Kosovo.

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

